

Az első rendőrségitörvény-javaslat

The first proposal for a Police Act

Sallai János

Prof. Dr., egyetemi tanár, rendőr ezredes
Nemzeti Közsolgálati Egyetem,
Rendészettudományi Kar
sallai.janos@uni-nke.hu

Absztrakt

A magyar közigazgatás létrejöttében meghatározó a kiegyezés (1867), amelyet követően előtérbe került a magyar állami rendőrség létrehozása. Ennek főbb állomásai: 1848-ban Szemere Bertalan Hajnik Pált megbízta az országos rendőrség létrehozásával, 1873 fővárosi állami rendőrség, 1903 határrendőrség, 1918 Wekerle-féle rendőrségitörvény-javaslat. Ennek a folyamatnak az elején készült el és maradt fenn 1871-ből Csepy Pál rendőrségi törvény javaslata, amely egyértelműen az országos rendőrség létrehozásáról szól.

Cél: A tanulmány célja bemutatni az első rendőrségitörvény-javaslat születésének körülményeit, tartalmát, a rendőrség államosítási folyamatának kezdete időszakából.

Módszertan: A cikk szerzője a kiegyezés körüli rendészeti szakirodalom felkutatása és elemzése segítségével feldolgozza a rendőrség államosításának kezdetét, az első rendőrségi törvény megszületését, annak tartalmát.

Megállapítások: Az 1867-es kiegyezés a rendészet, rendőrség területén is lehetőségeket biztosított az önállóság helyreállításában. A Habsburg fennhatóság után következő háromféle elképzelés bontakozott ki a jövő rendfenntartása tekintetében: régi pandúr világ megerősítése, katonai jellegű csendőrség vagy polgári típusú rendőrség megszervezése. Az első rendészeti szakfolyóiratban megjelenített szakmai vita után az első rendőrkapitányi kongresszus résztvevői az országos rendőrség mellett foglaltak állást, amelynek megszületéséhez

A tanulmány a 2023. november 23-án megrendezett *A rendészeti jogszabályok fejlesztésének perspektívái* című konferencián elhangzott, *A rendőrségi jogszabályok kialakulása, fejlődése 1945-ig* című előadás írásos változata.

A szerző a kéziratot magyar nyelven nyújtotta be. Benyújtás: 2024. 01. 15. Elfogadás: 2024. 04. 29.

egy magas színvonalú rendőrségi törvényjavaslatot készítettek, és juttattak el a politikai vezetés részére.

Érték: A rendőrség államosítási folyamata 1848-ban vette kezdetét és 1920-ig tartott. Az ezt megelőző időszakban 1840-ben született a mezei rendőrségről törvény, majd 1872 után a fővárosi rendőrségről, a határrendőrségről, továbbá a fiumei rendőrségről és a csendőrségről születtek törvények. Összehasonlítva a fenti témákban született törvényekkel az 1871-es rendőrségi törvényjavaslatot, megállapítható, hogy az utóbbi átfogó, a rendőrségi tevékenység minden területére kiterjedő tartalommal bírt, érték és időtállóan bizonyult.

Kulcsszavak: rendőrség, törvényjavaslat, államosítás, közbiztonság

Abstract

The establishment of the Hungarian public administration was marked by the Austro-Hungarian Compromise of 1867, after which the establishment of the Hungarian state police came to the fore. In 1848, Bertalan Szemere entrusted Paul Hajnik with the establishment of a national police force, in 1873 a state police force in the capital, in 1903 a border police force, and in 1918 the Wekerle police bill. At the beginning of this process, the Police Act proposal of 1871 by Pál Csepy, which clearly calls for the establishment of a national police force, was drafted and survives.

Aim: The aim of the study is to present the circumstances and content of the first Police Act proposal, from the beginning of the police nationalisation process.

Methodology: The author of the article examines the beginning of the nationalisation of the police, the first police act and its content by searching and analysing the literature on policing around the Compromise.

Findings: The Compromise of 1867 also provided opportunities for the restoration of autonomy in the field of police and policing. After Habsburg rule, the following three ideas for future policing emerged: strengthening the old Pandour world, organising a military-style gendarmerie or a civilian-style police force. After a professional debate in the first police journal, the participants in the first Congress of Police Chiefs advocated a national police force, for which a high-quality police act was drafted and submitted to the political leadership.

Value: The nationalisation process of the police started in 1848 and lasted until 1920. In the preceding period, a law on the field police was passed in 1840, and after 1872 laws were passed on the metropolitan police, the border police, the police of Fiume and the gendarmerie. Comparing the 1871 Police Act with the laws on the above subjects, it can be seen that the latter was comprehensive, covering all aspects of policing, and proved to be valuable and timeless.

Keywords: police, bill, nationalisation, public security

Bevezetés

A rendőrség, rendészet történetéből tudjuk, hogy a városok, települések, majd államok megszületése óta valamilyen formában az emberek kiemelt figyelmet fordítottak a rendfenntartásra. Már időszámításunk előtt kb. 2000-ból ismerünk rendőrségi szabályzatot (Sz. n., 1903), és a rendőrszabályokat foglalta össze Németországban a meglévő legrégebbi rendőri kódex 1515-ben.¹ Magyar viszonyok között a modern rendészet kialakulása a 19. századra tehető, amikor is megszületik első rendőr szavunk (1823), és napvilágot látnak az első rendőrség, rendészet témájú szakirodalmaink. Zsoldos Ignác *Néhány szó a honi közbátorságról* szóló munkájában már a legelején leszögezte, hogy „*Szükséges az is, hogy a ’gonosznak meggátlására kívántató rendőrség legyen*”, mert véleménye szerint rendőrség nélkül nem lehet rendet fenntartani (Zsoldos, 1838). Később Karvasy Ágoston 1843-ban kiadott művében – a rendészet első tudományosan bemutatott tartalma mellett – már említést tett az országos rendőrségről, amelynek közigazgatási felépítését részletesen megjelenítette (Karvasy, 1843–44). A központosított állami rendőrség létrehozására való első javaslat az 1848–49-es forradalom és szabadságharc idején íródott, amikor Szemere Bertalan belügyminiszter 1848. szeptember 6-i keltezéssel a következőket adta ki „*a Budapesten belügyminiszterileg felállított országos rendőri osztály igazgatásával Hajnik Pál miniszteri tanácsnok bízott meg.*” (Deák, 2013). A rövid, de a harcok miatt küzdelmes időszak nem tette lehetővé a később, 1949 márciusában kapott feladat teljesítését, az országos rendőrség felállítását, de elindított egy folyamatot. Az országos rendőrség gyakorlati felállítása, miután a szabadságharcot leverték elmaradt, de a gondolat megmaradt, és az ezt követő évtizedekben bűvópatakként elő-előtört.

Elképzelések az országos rendőrség létrehozására

A Bach-korszakot lezáró kiegyezés (1867) után a rendfenntartás területén is új lehetőségek nyíltak. Ennek köszönhetően megjelent az első rendészeti szakfolyóirat a *Közbiztonság*, amely a rendőrség, rendészet felemelkedését tűzte ki célul. Már az első évfolyam harmadik számában, a *Rendőrügyünk fekélye* című

---

1 1881. évi XXI. tv javaslat tárgyalása.

vezércikkben foglalkozott Forster József a rendőrséget zavaró jelenségekkel, túlszolgálattal, a rendőrség reformjával, fejlődésével. Ezen kívül hiányolta rendőrségítőrvény-javaslatot, amelyről majd *A hon* című napilap a belügyminiszter tájékoztatása alapján csak 1871-ben tesz említést.² Majd később, 1875-ben ugyancsak *A hon*³ tájékoztatja olvasóit az állami és municipiális rendőrségi rendszer mint lehetséges jövő rendészeti végrajtói intézményeiről.

Az 1869-es *Közbiztonság* mutatványszámának fő oldalán olvasható még egy rövid tájékoztatás a szerkesztőséghez eljuttatott kéziratról (Sz. n., 1869), amely az országos rendőrség megszervezéséről szól, és a leírtak többségében megegyeztek a szerkesztőség véleményével. A következő lapszámokban valamilyen formában mindig előkerül a rendőrség ügye, így a negyedik számban *Haladjunk tovább* címmel ismét a vezércikkben írt a főszerkesztő rendőrségi problémákról. A felhívásra, *Országos rendőrség* címmel először Csepy Pál, győri csendbiztos írta le gondolatait. Csepy szerint a „hátramaradt” rendőrség esetén „*itt az idő, hogy újjá szülessen, itt az idő, hogy újjáteremtsük.*” (Csepy, 1869a). A cikk írója egyértelműen elodázhatalannak tarja az országos rendőrség létrehozását. Még ugyanezen évfolyam 7. számában folytatja a szerző a gondolatait. Csepy szerint a felállítandó rendőrséget csak katonailag szervezve tudta elképzelni és kerületekre kell felosztva. Kerületenként a megyék nagyságát figyelembe véve rendőrszászlóaljakat képzelt el, amelyek a rendőrminisztériumtól függenek. A kerületek élén ezredest, a zászlóaljak élén őrnagyot látott volna vezetőnek, parancsnoknak. (Csepy, 1869b). Az így felállított, katonailag szervezett rendőrség részletes leírását a szerző a 8. számban tette közzé. Csepy szerint „*A tiszték teendője lenne a rájuk bízott csapatok katonailag, különösen a fegyver kezelésében kiképezni, begyakorolni szolgálati teendőkre, írás, olvasásra iskolázás által betanítani, s a zászlóalj parancsnok körútjai alkalmával az előre haladásról mindannyiszor meggyőződendő, a legénységgel a fegyverrel gyakorlatban, mind pedig a rendőri teendőkben, írás és olvasásbani előmenetelben – a járási szolgabíró közbejöttével, mely utóbbinak a rendőrök elleni netán panaszait is meghallgatja, – vizsgákat tartana.*” (Csepy, 1869c). A további elképzeléseit Csepy a következő lapszámban is folytatta, amelyet terjedelmi okok miatt nem részletezek. Írásának lényege, hogy megszületendő rendőrség katonai formában, de csak közrendi, közbiztonsági feladatok végrehajtásra áll rendelkezésére a vármegyéknek. (Csepy, 1869d). A városi rendőrségeket a budapesti mintára alakította volna át.

Ugyancsak a *Közbiztonság* hasábjain válaszolt Csepy gondolataira Sztraka György békéscsabai biztos. Elvetette a katonailag szervezett rendőrség

---

2 A hon, IX. évfolyam 96. szám.

3 A hon, XIII. évfolyam 180. szám.

gondolatát. Sztraka szerint a rendőrnek sokszor többet van szüksége az eszére, mint a fegyverére (Sztraka, 1869a). Éppen ezért a megyénként, járasonként polgárilag szervezett rendőrségben és mellette (együttműködve) a titkos rendőrségben látta a megoldást. Az országot rendőri kerületekre osztotta volna fel, amelyek a megyék felett diszponálnak. Az országos rendőrség élén egy főbiztos áll, akinek a kezébe összefutnak a rendőrségtől és a titkos rendőrségtől jött információk. A legénység számára egyforma egyenruhát rendszeresített (Sztraka, 1869b). Az elképzelések között érdekességként jegyzem meg, hogy a titkos rendészet esetén nem hétköznapi módon kívánták feltölteni az állományt. E szerint: „*a titkos policia a kerületi biztosok által, a járási biztosok közbejöttével pusztai csárdások, híd, és útvámosok, komposok, vagy a tolvaj életet elhagyott egyének közül ujjoncozandó és szervezendő, nem feledvén ki a nőket.*” (Vécsey, 1937). A nők alkalmazása már ekkor szóba került, de erre 1946-ig még várni kellett.

A fentiekkel ellentétes véleményt képviselt a Hajdúságból O'sváth Pál sárréti csendbiztos, aki a *Zsandár kell-e vagy pandúr?* című könyvében fejtette ki, hogy „*miért nem ért egyet a rendőrségnek országos katonai lábra történő állításával, miért nem célszerű a polgári, de titkos rendőrséggel vegyített rendőrség, szólt a pandúrságról, mint ősi intézményről, az akkori rendőrség működésének akadályairól illetőleg a közbiztonság hanyatlásának előidézéséről továbbá arról, hogyan lehetne a pandúr szervezetet olcsón és hasznosan átalakítani. A rendőrségnek jellemzői legyenek a gyorsaság, a pontosság, a kitartás és a tiszta kéz. Az állományt csak rendőri feladatokra lehessen igénybe venni. A rendőrtisztek legyenek jogi végzettségűek, feddhetetlenek és józan életűek, járassanak a fegyverhasználatban, a lovaglásban, birjanak tanítóképesseggel. A vezetők kinevezés útján kerüljenek beosztásukba. A rendőrök jobb jutalmazást és nyugdíjat kapjanak. Legyenek egyen ruházva, hogy felismerjék őket. Döntően saját élményeinek feldolgozásával, az egy év híján negyedszázadig tartó csendbiztosi tevékenységének összefoglalásával, alapvetően a vármegyei rendőrség történetét érintette 1905-ben megjelent visszaemlékezésében, mely könyvében a rendőrségre vonatkozó átalakulás, fejlődés a hangsúlyosabb. A közbiztonság múltjába tett betekintést követően a székesfővárosi és a vidéki rendőrség vázlatos történetéről írt, majd kitért a betyárvilág bemutatására, valamint különböző bűncselekmények felderítésére.*” (Ernyes, 2019). O'sváth Pál véleményével magarára maradt, mivel mind a rendőrségi szakmai közélet, mind a politikai vezetés az országos rendőrség létrehozását tűzte célul.

Miközben a *Közbiztonság* hasábjain zajlott a tudományos vita, hogy milyen rendőrség legyen a jövőben, az országos politikai vezetésben és a közigazgatásban is szükségesnek látták, hogy a rendőrségről törvény szülessen, illetve a szakmai közéletben is egy országos rendőrség létrehozásáért indult kezdeményezés.

Arról, hogy készült rendőrségitörvény-javaslat, már az 1869-ben megjelent *Közbiztonság* 12. számában lehetett olvasni, de annak tartalmáról hallgattak (Szöllősy, 1927a). Két évvel később az országos politikai vezetés rendőrségitörvény-javaslatáról 1871. április 25-én délelőtt 10 órakor tartotta nyilvános értekezletét a belügyminiszter. A belügyminiszter szerint a létrehozásra kerülő rendőrség⁴ Pest, Buda, Óbuda és a Margitsziget mellett Új Pest (Sallai, 2023) és Erzsébetfalva területeit érintik (Sz. n., 1871). „Az előterjesztett törvényjavaslat idevonatkozó szakasza azt mondja, hogy a helyhatósági rendőrséget ezentúl az állam fogja kezelni, a statutárius jog azonban megmarad a városnál.” (Sz. n., 1871). Az elkészült törvényjavaslat sem a Parlamentben, sem a levéltárban nem maradt fenn, csak közvetve, a később 1881-ben megszületett törvényjavaslat vitájából kaphatunk információt. Az 1971-ben megtartott belügyminiszteri nyilvános értekezleten az elkészült rendőrségi törvény kapcsán megállapodtak abban, hogy azt az alábbiakkal kell kiegészíteni.

- 1) A rendőrségi végrehajtást a rendőri büntető bíraskodástól el kell választani.
- 2) Az államrendőrségre és annak hatáskörére nézve a belügyminiszter, a rendőri bíraskodásra pedig a belügyminiszter és az igazságügyi miniszter együtt fognak törvényjavaslattal élni.
- 3) A rendőrségi törvények életbe lépéséig nem lesznek személyzeti változások.
- 4) „A város jogkörében maradó statutárius jog a két város végrehajtott egyetértéséig, egy a két város részéről választandó delegáltközeg által fog gyakoroltatni.” (Sz. n., 1871).

A szakmai közélet mozgolódását egy ma már furcsának tartható rendőrkongresszus összehívása jelezte (Sallai, 2023). Az ötletadó Kajdicsy Antal úgy gondolta, hogy ha a „fővárosi rendőrséget reformálni szükséges, kétszeresen szükséges a vidéket, egyrészt azért, mert amannál sokkal hátrább áll, másrészt, mert a fővárosokban szervezendő államrendőrséggel -nehogy ennek működésére zsidbasztólágon hasson – kellő összhangzatba kell hozni.”⁵ A terv szerint minden vidéki csendbiztos meghívta az első rendőrkongresszusra, amelynek helyszíne a Parlament, a megnyitó időpontja 1871. július 10. lett. A dátum jelzi, hogy a belügyminiszter által tartott nyilvános értekezlet után járunk. Természetesen nem tudott megjelenni minden csendbiztos, de a résztvevők listája hosszú volt és a legeldugottabb vármegyék csendbiztosai is képviselték magukat. Közismertebb meghívott volt Ráday Gedeon biztos és Thaisz Elek főkapitány, akik közül az utóbbi szolgálati okok miatt nem tudott részt venni. A belügyminisztériumot

---

4 A hon, IX. évfolyam 96. szám.

5 Közrendészeti Lapok, 1871. május 21.

Jekkelfalussy Lajos képviselte. A kongresszus az akkori „táncrend” szerint elnököt, alelnököt, jegyzőt választott, és megegyezett a kongresszus lefolyásának rendjéről, a tanácskozás szabályairól, továbbá megállapodtak arról, hogy a tanácskozás végére emlékiratot dolgoznak ki, amelyet a kongresszusnak kellett elfogadni (Szöllősy, 1927b).

A kongresszuson nagyon sok javaslat, észrevétel született. Ezek közül kiemelkedett véleményével a már a *Közbiztonság* folyóirat hasábjain is az országos rendőrség kialakításáról közölt cikk szerzője, Sztraka György, míg a szervezői oldalon Csepy Pál volt nagyon aktív. Sztraka György szerint a rendőrkongresszusnak egy szakértői csapat által kidolgozott rendőrségítörvény-javaslatra kellene támogatni a belügyminisztériumot (Szöllősy, 1927c). Az emlékirat a következő címet kapta: *„Emlékirata az első magyar országos rendőri kongresszusnak a hazai rendőrség szervezése tárgyában.”* (Szöllősy, 1927c). Az emlékirat elodázhatatlannak tartotta a hazai rendőrség reorganizációját, a közös veszéllyel szemben közös fellépést sürgett. Továbbá az emlékiratban megfogalmazottak szerint a rendőrség mint olyan, nem is létezik, zsidbasztólag hat az egyöntetűség hiánya. *„Kell-e hosszabasan indokolni, hogy a rendőrség csak úgy felelhet meg kellőleg feladatának, ha az ország összes rendőrsége egyöntetűleg akként szerveztetik, hogy mint láncszem egymással összefüggésben s nem mereven helyhez kötve működhessek?”* (Szöllősy, 1927d). A felvetett kérdésre egyértelmű a válasz. A továbbiakban az emlékirat kitért a rendőrök megbecsültségére, nyugdíjra, személyzet hiányára. Végezetül a kongresszus döntését tolmácsolva az emlékirat rögzítette, hogy *„a hazai rendőrség, a működését zsidbasztó és gátló, fentebb elősorolt hibáitól csak akkor lesz megmenthető, ha az egyöntetű s az összefüggést létrehozó eljárás megállapításával országosan és pedig katonai fegyelem alatt polgárilag szerveztetik; ha továbbá az egyöntetűség teljes behozatala mellett a rendőrtiszttség jog-, hatás-, és működési köre s törvényelöltti felelőssége tüzetesen törvényben megszabattván, s a fent jelzett hatósági alárendeltség alóli kivétetvén; a rendőrtiszttség magasztos feladatához képest önállósittatik.”* (Szöllősy, 1927d).

Első rendőrségítörvény-javaslat

A korabeli sajtóban említett, de levéltárban vagy más könyvészeti forrásban fel nem található rendőrségítörvény-javaslatok egy elképzelése maradt fenn 1871-ből az utókorra. Szerzője a publikációban már többször említett, a rendészeti közélet aktív szereplője: Csepy Pál. Elképzelését teljes terjedelemben a *Közrendészeti Lap* 1871-es évfolyam 24. és 25. száma közölte (Csepy, 1871a; 1871b).

Az első rendőrségitörvény-javaslatban Csepy a következőket tartotta fontosnak megjeleníteni.

Csepy a javaslat első paragrafusában egyértelművé tette, hogy elutasítja a régi pandúr világot, amelynek megszüntetése érdekében a rá vonatkozó összes szabály eltörlését indítványozta.

Már a törvényjavaslat elején, a 2. §-ban leszögezte, hogy az országos rendőrség híve, amely szerint a *„hazai rendőrség országosítván a megyék közvetlen felsőbbbsége alól kivéteket, s egy országos rendőrparancsnokság illetőleg Budapesten székelő rendőrminisztérium alá helyeztetik.”* (Csepy, 1871a). A javaslat összezseng Karvasy Ágoston 1843-ban kiadott művében (Karvasy, 1943–44). leírtakkal, s érdekessége, hogy még a főváros egyesítése előtt, a központ helyét Budapestként nevezte meg.

Csepy egyértelműsítette, hogy a közbiztonság fenntartásáért a rendőrség lehet csak a felelős, számára a szabad cselekvést, mozgást ez ügyben biztosítani kell. A titkos, vagy akkori szóhasználattal „kutató rendőrség” gondolatát elutasította, de a titkos rendészeti tevékenységet nem. Szervezés terén öt rendőr főkerületet (Dunán inneni főkerület, Dunán túli főkerület, Tiszán inneni főkerület, Tiszán túli főkerület, Erdélyi főkerület) tartott fontosnak létrehozni, élén egy kerületparancsnokkal. A kerületeket alkerületekre osztotta, amelyek több megye területét foglalták magukban. Megyéenként az alkerület vezetőjének alárendeltségében rendőri osztályok működtek, élükön egy főcsendbiztossal. A rendőri állomány létszámát a Belügyminisztérium határozza meg. A törvényjavaslat szerint, a *„rendőrség hivatása lévén a személy és vagyonbiztonság feletti őrködés, rendőröket ezzel ellenkező szolgálatra nem szabad alkalmazni”* (Csepy, 1871a). A kerületek és a vezetők közötti viszonyt, alá-főlérendeltséget, a vezetők hatásköreit egy későbbben kiadott szolgálati utasítás fogja szabályozni. A szomszédos alkerületeknek a bűnügyi közrendészeti ügyekben folyamatosan együtt kell működniük, kapcsolatban kell lenniük. A törvényjavaslat az alkerületi rendőrfőnököket kihágási ügyekben bíraskodási jogkörrel ruházta fel, amelyről majd külön törvény fog rendelkezni.

A rendőrtiszteket élethossziglan neveznék ki, szolgálatukat egyenruhában kötelesek teljesíteni, kivételes esetben, ha a helyzet úgy kívánja, polgári ruhát hordhatnak (Szöllőssy, 1927b). A fizetés, fegyverzet és a ruházat, továbbá az egyéb ellátás az egész országban egységes lesz, amelynek véglegesítése a rendőr- és pénzügyminisztérium feladata lesz. Már ekkor külön választották a lovas rendőrök lóellátását. Ez azt jelentette, hogy a lovas rendőrök a ló ellátását, felszerelését maguk rendezik, amiért havonta lótartási díjban részesülnek.

A végrehajtó állományt a közös hadseregben legalább három évet szolgált önkéntesek alkották volna. *„A rendőri szolgálat 6 évig tart, s ennek a letelte előtt*

senki szolgálatból ki nem léphet, 6 év után a szolgálatképes rendőrök újra 6 évre felvétethetnek, s ha az első hat év alatt kitűnő szolgálatokat tettek, a második szolgálati idő alatt a főcsendbiztos ajánlatára fizetésük aránylagosan megjavíttatik.” (Csepy, 1871b).

A törvényjavaslat foglalkozott a rendőrség elnevezésével is, amely szerint a „Magyar királyi országos rendőrség” fejezné ki legjobban az országos rendőrség mivoltát.

Befejezés

A fenti törvényjavaslat magán hordozza az úttörő voltából származó gyermekbetegségeket. Jól látszik a szerző országos rendőrség mellett való elkötelezett kiállása. Ugyanakkor a személyállomány kiválasztásában a katonai jelleg dominál. A törvényjavaslat sok lényeges elemet tartalmaz, amit a későbbi javaslatok is átvettek. Azt mai szemmel érthetetlennek tartom, hogy miért akart a kihágási ügyeken túl is büntetőbíráskodási jogkört adni a rendőrségnek Csepy Pál.

A magyar központi állami rendőrség létrehozása egy hosszú folyamat eredménye, amelyben fontos szerepet játszottak a korszak rendészeti szakértelmiségei, köztük is kezdetben kiemelkedett Forster József, a *Közbiztonság* folyóirat főszerkesztője, Csepy Pál győri csendbiztos, Sztraka György békéscsabai biztos, és a rendőrkongresszus résztvevői. A szakmai közéletben lezajlott tudományos igényű viták vezettek el végül a fővárosi rendőrség államosításához (1873), a határrendőrség felállításához és a folyamat végén a fiumei állami rendőrséghez, az 1912-es és 1918-as rendőrségitörvény-tervezethez. Mindezek jelentősen hozzájárultak 1919-ben az 5047-es ME rendelet kiadásához, amellyel az ország egész területén létrejött a központi állami rendőrség.

Felhasznált irodalom

(1871). *A hon*, 9(96). Esti kiadás.

(1871). *Közrendészeti Lapok*, 1(21).

(1875). *A hon*, 13(180). Reggeli kiadás.

1881. évi XXI. tv javaslat tárgyalása.

Csepy P. (1869a). Országos rendőrség. *Közbiztonság*, 1(5), 17.

Csepy P. (1869b). Irányeszmék az országos rendőrség szervezéséhez. *Közbiztonság*, 1(7), 25–26.

Csepy P. (1869c). Irányeszmék az országos rendőrség szervezéséhez II. *Közbiztonság*, 1(8), 29–30.

Csepy P. (1869d). Irányeszmék az országos rendőrség szervezéséhez III. *Közbiztonság*, 1(9), 33–34.

- Csepy P. (1871a). Törvényjavaslat az országos rendőrség szervezéséről I. *Közrendészeti Lap*, 2(24), 3.
- Csepy P. (1871b). Törvényjavaslat az országos rendőrség szervezéséről II. *Közrendészeti Lap*, 2(25), 3–4.
- Deák Á. (2013). *Államrendőrség Magyarországon*. MTA-értekezés.
- Ernyes M. (2019). *A Fővárosi Rendőrség, és a m. kir. Rendőrség, valamint a magyar rendőrség története a kezdetektől napjainkig I. II. kötet*. Nemzeti Közszolgálati Egyetem.
- Karvasy Á. (1843-44). Toldalék a rendőrségek kezeléséről. In Karvasy Á., *A politikai tudományok rendszeresen előadva. I–III.* (pp. 164–167). Streibig.
- Sallai J. (2023). A rendőrkongresszusok kezdete. *Rendőrségi Tanulmányok*, 6(3), 137–147. <https://doi.org/10.53304.RT.2023.3.06>
- Sallai J. (2023). Újpest rendészete a dualizmus korában I. *Újpest Helytörténeti Értesítő*, 30(3), 10–11.
- Sz. n. (1869). Országos rendőrség. *Közbiztonság*, 1(3), 1–2.
- Sz. n. (1871). Fővárosi Ügyek. *Budapesti Közlöny*, 18(96), 2212.
- Sz. n. (1903). Jogélet. *Magyar Jogász-Újság*, 2(21), 404.
- Szóllóssy A. (1927a). Adatok az államrendőrség szervezésének történetéhez. *A Rend*, 7(19), 2.
- Szóllóssy A. (1927b). Az első rendőri kongresszus. I. *A Rend*, 7, március 23. 3.
- Szóllóssy A. (1927c). Az első rendőri kongresszus. II. *A Rend.*, 7, március 27. 6.
- Szóllóssy A. (1927d). Az első törvényjavaslat a rendőrség államosításáról. *A Rend*, 7, április 20. 3–4.
- Sztraka Gy. (1869a). Pár szó a tervezett rendészet szervezésére vonatkozólag I. *Közbiztonság*, 1(14), 53–54.
- Sztraka Gy. (1869b). Pár szó a tervezett rendészet szervezésére vonatkozólag III. *Közbiztonság*, 1(16), 61–62.
- Vécsey L. (1937). Hatvannyolc esztendő előtti tervek a magyar országos állami rendőrség szervezésére. *Magyar Rendőr*, 4(24), 415–416.
- Zsoldos I. (1838). *Néhány szó a honi közbátorságról*. Trattner és Károlyi.

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

Sallai J. (2024). Az első rendőrségitörvény-javaslat. *Belügyi Szemle*, 72(6), 975–985. <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJIA.2024.v72.i6.pp975-985>

Nyilatkozatok

Összeférhetetlenség

A szerző nem jelentett összeférhetetlenséget.

Finanszírozás

A szerző nem kapott pénzügyi támogatást a kutatáshoz, a szerzőséghez és/vagy a cikk publikálásához.

Etikai nyilatkozat

Jelen cikkhez nem kapcsolódik adatkészlet.

Nyílt hozzáférésről szóló tájékoztatás

Jelen cikk a Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY NC-ND 2.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.0/>) feltételei szerint publikált Open Access közlemény, melynek szellemében a cikk bármilyen médiumban szabadon felhasználható, megosztható és újraközölhető, feltéve, hogy az eredeti szerző és a közlés helye, illetve a CC License linkje feltüntetésre kerülnek.

Levelező szerző

A cikk levelező szerzője Sallai János, aki a sallai.janos@uni-nke.hu e-mail címen érhető el.